

Vocabulari d'història del dret

català / castellà

V O C A B U L A R I D ' H I S T Ò R I A D E L D R E T

VNIVERSITAT
ID VALÈNCIA

Facultat de **Dret**

Servei de Política Lingüística

Títols publicats:

1. *Vocabulari de dret romà*
2. *Vocabulari de dret penal*
3. *Vocabulari de dret internacional públic*
4. *Vocabulari de dret del treball*
5. *Vocabulari de dret eclesiàstic de l'Estat i dret canònic*
6. *Vocabulari d'economia*
7. *Vocabulari de dret administratiu*
8. *Vocabulari de dret financer*
9. *Vocabulari de teoria del dret, filosofia del dret i drets humans*
10. *Vocabulari d'història del dret*

**Vocabulari d'història
del dret
català / castellà**

Elaborat per Carles Tormo i Camallonga

Revisió terminològica:
Francesc Esteve i Josepa Melià

Col·lecció Vocabularis universitaris bàsics

Sèrie Dret, 10

V O C A B U L A R I D ' H I S T Ò R I A D E L D R E T

© Servei de Política Lingüística i Facultat de Dret de
la Universitat de València

Carles Tormo i Camallonga, professor del Departament
de Dret Financer i Història del Dret, ha elaborat aquest
vocabulari. Francesc Esteve i Josepa Melià, terminò-
legs del Servei de Política Lingüística de la Univer-
sitat de València, n'han fet la revisió terminològica.

Col·laboració: Nathalie Torres

Data: Juliol 2005

Maquetació i impressió: Impremta Máñez

DL: ***

Sumari

Presentació	3
Instruccions de maneig	5
Vocabulari	9
Índex castellà	22

V O C A B U L A R I D ' H I S T Ò R I A D E L D R E T

Presentació

L'obra que teniu a les mans s'insereix en una col·lecció de vocabularis bàsics nascuda amb la voluntat d'atendre una necessitat evident: la difusió de terminologia especialitzada entre els estudiants de la Universitat de València. El seu objectiu concret és facilitar el coneixement de la terminologia pròpia de cada àrea específica entre els estudiants de la llicenciatura de Dret, però també pot ser d'utilitat per a l'alumnat d'altres titulacions que cursa assignatures relacionades amb les disciplines corresponents.

Cadascun dels títols d'aquesta col·lecció ha estat elaborat per un professor universitari, especialista en la matèria, que s'ha responsabilitzat de la tria dels termes que poden tenir un major interès per a l'estudiant per la seua rellevància en l'àrea de coneixement o per les dificultats lingüístiques que poden suscitar. Els tècnics de l'Àrea de Terminologia del Servei de Política Lingüística n'han fet la revisió terminològica.

Esperem que aquest recull siga útil als estudiants —els seus principals destinataris—, als professors i als investigadors, i que alhora contribueisca a reforçar l'ús de la llengua pròpia en els estudis de Dret. Finalment, és voluntat nostra que aquesta iniciativa conjunta entre la Facultat de Dret i el Servei de Política Lingüística no aparega com un fet aïllat, sinó que constitueisca només una primera baula d'una profitosa cadena de col·laboracions futures.

Carlos L. Alfonso Mellado
*Degà de la
Facultat de Dret*

Antoni Llabrés Fuster
*Director del
Servei de Política Lingüística*

V O C A B U L A R I D ' H I S T Ò R I A D E L D R E T

Instruccions de maneig

El *Vocabulari d'història del dret* conté 274 termes en català i les seues equivalències en castellà. Les entrades van ordenades alfabèticament seguint una ordenació discontinua, és a dir, quan es tracta de sintagmes, per ordenar-los, es prenen mot a mot i s'hi compten també els espais en blanc i els caràcters no alfabètics, com l'apòstrof.

Els termes van introduïts per un número d'ordre i acompanyats de l'expressió abreujada de la categoria gramatical. Quan cal, se'n recullen els sinònims o s'hi afegeixen notes complementàries.

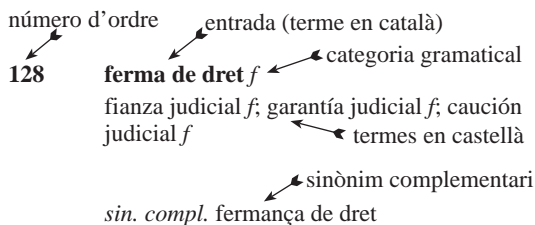
Finalment, en les darreres pàgines s'inclou un índex alfabètic de tots els termes castellans, els quals remeten mitjançant un número d'ordre a l'entrada corresponent del terme català.

Consulta

128 ferma de dret *f*

fianza judicial *f*; garantía judicial *f*; caución judicial *f*

sin. compl. fermança de dret

Abreviatures utilitzades

<i>adj</i>	adjectiu
<i>f</i>	substantiu femení
<i>m</i>	substantiu masculí
<i>m i f</i>	substantiu masculí i femení
<i>pl</i>	plural
<i>sin.</i>	sinònim absolut
<i>sin. compl.</i>	sinònim complementari
<i>v tr</i>	verb transitiu

Entrades

Els substantius que presenten doble forma de gènere recullen la indicació de la terminació femenina tant en català com en castellà. Exemple:

burgès -esa *m i f*

burgués -sa *m i f*

Els verbs apareixen en infinitiu. Exemple:

alfarrassar *v tr*

alfarrazar *v tr*

Remissions

Alguns termes poden tenir formes sinònimes, que es presenten introduïdes per les abreviatures *sin.* o *sin. compl.* La primera, *sin.*, indica que els termes en qüestió són sinònims absoluts (és a dir, en pla d'igualtat) i apareix en tots els termes afectats. Exemple:

foriscapi *m*

laudemio *m*; luismo *m*

sin. lluïisme

lluïisme *m*

laudemio *m*; luismo *m*

sin. foriscapi

La indicació *sin. compl.*, 'sinònim(s) complementari(s)', recull, sota el terme considerat preferent, el sinònim o els sinònims considerats secundaris. Cadascun d'aquests remet al preferent amb la indicació *vegeu*. Exemple:

ordinacions *f pl*

ordenanzas *f pl*

sin. compl. ordenances

ordenances *f pl*

veure ordinacions

En els sinònims castellans la preferència s'indica mitjançant l'ordenació: els primers enunciatos són els considerats d'ús prioritari.

alfòndec *m*

alhóndiga *f*; lóndiga *f*

Problemàtica de les equivalències

En aquesta disciplina, gran part de la terminologia que s'hi fa servir és intrínsecament inherent al territori i, per tant, a la seua llengua. De manera que l'usuari del vocabulari s'hi trobarà, bastant sovint, amb la inexistència de correspondències lèxiques en castellà per als termes catalans. Atès que, majoritàriament, es tracta de la denominació d'institucions sense equivalència ni lingüística, ni històrica, ni funcional en ambdues llengües, hem resolt d'introduir-hi, en l'apartat d'equivalències en castellà, el terme originari en cursiva. Exemple:

afermamossos *m*

afermamossos m

Notes

Les notes donen informació de caràcter lingüístic, terminològic o tècnic, entre altres. Exemple:

honrat -ada *adj*

honrado -da *adj*

Nota: Tractament donat als *prohoms* de ciutats i viles.

Índex

Al final del vocabulari hi ha l'índex castellà, en el qual cada terme remet mitjançant un número d'ordre al terme català corresponent. Exemple:

válido, 218

V O C A B U L A R I D ' H I S T Ò R I A D E L D R E T

A

- 1 acte de cort** *m*
acte de cort m
- 2 advocat de secà** *m*
abogado de secano m
- 3 afermamosos** *m*
afermamosos m
- 4 aixovar** *m*
ajuar m
- 5 alamí** *m*
alamín m
- 6 alamí** *m*
veure mostassaf
- 7 Alcorà** *m*
Corán m
- 8 alfarda** *f*
alfarda f
- 9 alfarrassador -a** *m i f*
alfarrazador -ra m i f
- 10 alfarrassar** *v tr*
alfarrazar v tr
- 11 alfòndec** *m*
alhóndiga f; lóndiga f
sin. compl. alfòndic
- 12 alfòndic** *m*
vegeu alfòndec
- 13 algaravia** *f*
algarabía f
- 14 aljama** *f*
aljama f
- 15 aljama** *f*
vegeu call
- 16 almodí** *m*
almudín m; almudí m
- 17 almoixerif** *m*
almojarife m
- 18 almoixerifat** *m*
almojarifazgo m
- 19 alodials** *m pl*
alodiales m pl
- 20 alou** *m*
alodio m
- 21 alqueria** *f*
alquería f
- 22 amortització** *f*
amortización f
- 23 amortitzar** *v tr*
amortizar v tr
- 24 antic règim** *m*
Antiguo Régimen m
- 25 any de plor** *m*
año de luto m
- 26 arbitri** *m*
arbitrio m
- 27 austriacista** *m i f*
austracista m i f
- 28 austriacista** *adj*
austracista adj
- 29 avalot** *m*
asonada f

B

- 30 barcatge m**
barcaje *m*
- 31 batle m**
baile *m*
- sin. batlle*
- 32 batlia f**
bailía *f*; bailiazgo *m*
- sin. batllia*
- 33 batlle m**
baile *m*
- sin. batle*
- 34 batllia f**
bailía *f*; bailiazgo *m*
- sin. batlia*
- 35 bé comunal m**
bien comunal *m*
- sin. compl. bé del comú*
- 36 bé de mà morta m**
bien de mano muerta *m*
- 37 bé de propis m**
bien de propios *m*; bien propio *m*
- 38 bé del comú m**
vegeu bé comunal
- 39 botifler -a m i f**
botifler -a *m i f*
- 40 braç m**
brazo *m*

- 41 breviari m**
breviario *m*
- 42 burg m**
burgo *m*
- 43 burgès -esa m i f**
burgués -sa *m i f*
- 44 butla f**
bula *f*
- sin. butlla*
- 45 butlla f**
bula *f*
- sin. butla*

C

- 46 cabeçatge m**
capitación *f*
- 47 cacic m**
cacique *m*
- 48 cadastre m**
catastro *m*
- 49 call m**
judería *f*; aljama *f*
- sin. compl. jueria; aljama*
- 50 cap de guaita m**
cap de guaita *m*
- 51 capítol de cort m**
capítol de cort *m*
- 52 carlí -na m i f**
carlista *m i f*
- sin. compl. carlista*

- 53 carlí -na** *adj*
carlista *adj*

sin. compl. carlista
- 54 carlista** *m i f*
vegeu carlí -ina
- 55 carlista** *adj*
vegeu carlí -ina
- 56 carolingi -íngia** *m i f*
carolingio -gia *m i f*
- 57 carolingi -íngia** *adj*
carolingio -gia *adj*
- 58 carta de franquesa** *f*
carta pobla *f*; carta de poblamiento *f*

sin. carta de franquícia; carta de poblament; carta pobla
- 59 carta de franquícia** *f*
carta pobla *f*; carta de poblamiento *f*

sin. carta de franquesa; carta de poblament; carta pobla
- 60 carta de poblament** *f*
carta pobla *f*; carta de poblamiento *f*

sin. carta de franquesa; carta franquícia; carta pobla
- 61 carta pobla** *f*
carta pobla *f*; carta de poblamiento *f*

sin. carta de franquesa; carta franquícia; carta de poblament
- 62 cavalcada** *f*
cabalgada *f*
- 63 cavalcada** *f*
cabalgata *f*
- 64 cavaller** *m*
caballero *m*
- 65 cens consignatiu** *m*
censo consignativo *m*
- 66 cens emfitèutic** *m*
censo enfitèutic *m*
- 67 cens reservatiu** *m*
censo reservatiu *m*
- 68 ciència del dret** *f*
ciència del derecho *f*;
ciència jurídica *f*;
jurisprudència *f*

sin. ciència jurídica

sin. compl. jurisprudència
- 69 ciència jurídica** *f*
ciència jurídica *f*; ciència del derecho *f*;
jurisprudència *f*

sin. ciència del dret

sin. compl. jurisprudència
- 70 ciutadà** *m*
vegeu ciutadà honrat
- 71 ciutadà -ana** *m i f*
ciudadano -na *m i f*
- 72 ciutadà honrat** *m*
hidalgo *m*; notable *m*;
principal *m*

sin. compl. ciutadà

- 73 clam** *m*
demanda *f*;
reclamación *f*

sin. compl. demanda *f*;
reclamació *f*
- 74 clerecia** *f*
clero *m*; clerecía *f*

sin. clericat

sin. compl. clergat; clero
- 75 clergat** *m*
vegeu clerecia; clericat
- 76 clericat** *m*
clero *m*; clerecía *f*

sin. clerecia

sin. compl. clergat; clero
- 77 clero** *m*
vegeu clerecia; clericat
- 78 codi** *m*
código *m*
- 79 colon -a** *m i f*
colono -na *m i f*
- 80 comanda** *f*
pedido *m*
- 81 commemoració** *f*
conmemoración *f*
- 82 compilació** *f*
compilación *f*;
recopilación *f*

sin. compl. recopilació
- 83 comtat** *m*
condado *m*
- 84 confraria** *f*
cofradía *f*
- 85 conquerir** *v tr*
conquistar *v tr*

sin. compl. conquistar
- 86 conquesta** *f*
conquista *f*

sin. compl. conquesta
- 87 conquesta** *f*
vegeu conquesta
- 88 conquerir** *v tr*
vegeu conquerir
- 89 consell** *m*
consejo *m*
- 90 conseller -a** *m i f*
consejero -ra *m i f*
- 91 conseller -a en cap** *m i f*
conseller -a en cap *m i f*
- 92 cònsol** *m i f*
cónsul *m i f*
- 93 cònsol de llotja** *m*
vegeu cònsol de mar
- 94 cònsol de mar** *m*
cónsul de mar *m*

sin. compl. cònsol de llotja
- 95 consolat de mar** *m*
consulado de mar *m*
- 96 consuetudinari -ària** *adj*
consuetudinario -ria *adj*

97 **contrafur** *m*
contrafuero *m*

98 **corregidor** *m*
corregidor *m*

99 **corregiment** *m*
corregimiento *m*

100 **cort** *f*
corte *f*

Nota: Cort, referida a la institució, es pronuncia amb o tancada.

101 **cort** *m*
justicia *m*

sin. justícia

102 **costum** *m*
costumbre *f*

103 **Costums de Mar** *m pl*
Costums de Mar m pl

104 **creix** *m*
creix m; escreix m

sin. escreix

105 **crida** *f*
pregón *m*; bando *m*

106 **crònica** *f*
crónica *f*

107 **cúria** *f*
curia *f*

108 **cúria règia** *f*
curia regia *f*

Nota: Veu llatina que significa cort del rei.

D

109 **delme** *m*
diezmo *m*

Nota: Delme es pronuncia amb e oberta.

110 **demanda** *f*
vegeu clam

111 **desamortització** *f*
desamortización *f*

112 **desamortitzar** *v tr*
desamortizar *v tr*

113 **doctrina** *f*
doctrina *f*

114 **domini** *m*
dominio *m*

115 **dot** *m*
dote *f*

116 **drassana** *f*
astillero *m*

117 **dret del general** *m*
vegeu generalitats

E

118 **emfiteusi** *f*
enfiteusis *f*

119 **enfeudar** *v tr*
vegeu infeudar

120 **enjudiciament** *m*
enjuiciamiento *m*

121 **equivalent** *m*
equivalente *m*

122 esclau -ava *m i f*
esclavo -va *m i f*

123 escreix *m*
escreix m; creix m

sin. creix

**124 establiment a primers
ceps** *m*
vegeu rabassa morta

125 exempció *f*
exención f

F

126 fadiga *f*
fadiga f

127 favorit *m*
vegeu privat

128 ferma de dret *f*
*fianza judicial f; garantía
judicial f; caución
judicial f*

*sin. compl. ferma de
dret*

129 ferma de dret *f*
vegeu ferma de dret

130 feu *m*
feudo m

131 feudalisme *m*
feudalismo m

132 fideïcomís *m*
fideicomiso m

133 fogatge *m*
fogaje m

134 foriscapi *m*
laudemio m; luismo m

sin. lluíisme

135 franc -a *adj*
franco -ca adj

136 franquesa *f*
franquicia f

sin. compl. franquícia

137 franquícia *f*
vegeu franquesa

138 fur *m*
fuero m; derecho m

G

139 gabella *f*
gabela f

140 Generalitat *f*
*Generalitat f;
Generalidad f*

141 generalitats *f pl*
generalidades f pl

*sin. compl. dret del
general*

142 germanies *f pl*
germanías f pl

143 glossa *f*
glosa f

144 glossador-a *m i f*
glosador -ra m i f

145 got goda *m i f*
godo -da m i f

146 governador -a *m i f*
governador -ra *m i f*

147 gremi *m*
gremio *m*

148 greuge *m*
agravio *m*

149 guaita *m*
vigía *m*; atalaya *m*

sin. compl. talaier

H

150 herbatge *m*
herbaje *m*

151 home bo *m*
hombre bueno *m*

152 home bo *m*
vegeu prohom

153 homenatge *m*
homenaje *m*

154 honrat -ada *adj*
honrado -da *adj*

Nota: Tractament donat als *prohoms* de ciutats i viles.

155 host *f*
hueste *f*

I

156 Il·lustració *f*
Ilustración *f*

157 infeudació *f*
enfeudación *f*;
infeudación *f*

158 infeudar *v tr*
enfeudar *v tr*;
infeudar *v tr*

sin. compl. enfeudar

159 inquisició *f*
inquisición *f*

Nota: Sovint en majúscula.

160 insaculació *f*
insaculación *f*

Nota: Aquest procediment d'elecció també s'anomena *de sac* o *de sac i sort*.

161 intendent *m*
intendente *m*

162 investidura *f*
investidura *f*

J

163 jueria *f*
vegeu call

164 jueu jueva *m i f*
judío -a *m i f*

165 junta d'electes *f*
junta de electos *f*

sin. compl. junta d'elets

166 junta d'elets *f*
vegeu junta d'electes

167 jurat *m*
jurado *m*

168 jurat en cap *m*
jurat en cap *m*

169 jurisdicció *f*
jurisdicción *f*

170 jurisprudència *f*
jurisprudencia *f*

171 jurisprudència *f*
vegeu ciència del dret

172 justícia *m*
justicia *m*

sin. cort

L

173 legítim -a *adj*
legítimo -ma *adj*

174 liberal *adj*
liberal *adj*

sin. compl. lliberal

175 liberalisme *m*
liberalismo *m*

176 lleuda *f*
lezda *f*

177 lliberal *adj*
vegeu liberal

178 llibert -a *m i f*
liberto -ta *m i f*

179 lliure albir *m*
libre albedrío *m*

180 lloctinent *m*
lugarteniente *m*

181 lluïsm *m*
laudemio *m*; luismo *m*

sin. foriscapi

M

182 mainada *f*
mesnada *f*

183 manament *m*
mandamiento *m*

184 maridatge *m*
maridaje *m* [con motivo del matrimonio de la familia real]

185 maulet *m*
maulet m

186 medieval *adj*
medieval *adj*

187 mestre racional *m*
maestre racional *m*

188 miquelet *m*
miguelete *m*

189 misser *m*
micer *m*

190 mitger -a *m i f*
mediero -ra *m i f*

191 monedatge *m*
monedaje *m*

sin. compl. morabatí

Nota: L'impost del monedatge també s'anomena, als regnes de Mallorca i València, morabatí.

192 morabatí *m*
maravedí *m*

193 morabatí *m*
vegeu monedatge

194 morisc -a *m i f*
morisco -ca *m i f*

195 mossàrab *m i f*
mozárabe *m i f*

196 mostassà *m*
veure mostassaf

197 mostassaf *m*
almotacén *m*; alamín *m*

sin. compl. mostassà;
alamí

198 mudèjar *m i f*
mudéjar *m i f*

199 muntatge *m*
montazgo *m*

N

200 natural seny *m*
sentido común *m*

201 noblesa *f*
nobleza *f*

O

202 orde *m*
orden *f*

Nota: Orde designa el sagrament i una institució religiosa o militar, mentre que *ordre* amb *-r-* indica ‘ordenació, successió’ i ‘manament’.

203 ordenament *m*
ordenamiento *m*

204 ordenances *f pl*
veure ordenacions

205 ordenacions *f pl*
ordenanzas *f pl*

sin. compl. ordenances

206 ordre *f*
orden *f*

Nota: Orde amb *-r-* indica ‘ordenació, successió’ i ‘manament’, mentre que *orde* designa el sagrament i una institució religiosa o militar.

P

207 padró *m*
padrón *m*

208 parcer -a *m i f*
aparcerero -ra *m i f*

209 parçoner -a *m i f*
parcionero -ra *m i f*

210 pària *m i f*
paria *m i f*

211 peatge *m*
peaje *m*

212 peita *f*
pecho *m*

213 pontatge *m*
pontazgo *m*; pontaje *m*

214 portantveus *m*
lugarteniente *m*

215 portatge *m*
portazgo *m*

216 prelació *f*
prelación *f*

217 prerrogativa *f*
prerrogativa *f*

218 privat *m*
valido *m*

sin. compl. favorit

219 privilegi *m*
privilegio *m*

220 prohom *m*
prohombre *m*

sin. compl. home bo

221 pubil -a *m i f*
vegeu pubill -a

222 pubill -a *m i f*
heredero -ra
únic -ca *m i f*

sin. compl. pubil -a

Q

223 quema *f*
quema *f*

224 questa *f*
vegeu quèstia

225 quèstia *f*
questia *f*

sin. compl. questa

226 quitament *m*
quita *f*

R

227 rabassa morta *f*
primeras cepas *f pl*

sin. compl. establiment a primers ceps

228 rabassaire *m i f*
rabassaire *m i f*

229 ral de billó *m*
real de vellón *m*

230 reclamació *f*
vegeu clam

231 reconquesta *f*
reconquista *f*

sin. compl. reconquista

232 reconquista *f*
vegeu reconquista

233 recopilació *f*
vegeu compilació

234 redelme *m*
rediezmo *m*

Nota: Delme es pronuncia amb *e* oberta.

235 regent *m i f*
regente *m i f*

236 regidor -a *m i f*
regidor -ra *m i f*

237 reial *adj*
real *adj*

238 reialenc *m*
realengo *m*

239 repartiment *m*
repartimiento *m*;
reparto *m*

240 repoblació *f*
vegeu repoblament

241 repoblament *m*
repoblación *f*

sin. compl. repoblació

242 requesta *f*
requerimiento *m*

S

- 243 sarraí -ina** *m i f*
sarraceno -na *m i f*
- 244 senyoria** *f*
señorío *m*
- sin. compl. senyoriu*
- 245 senyoriu** *m*
vegeu senyoria
- 246 serf serva** *m i f*
siervo -va *m i f*
- 247 servitud** *f*
servitud *f*
- 248 síndic -a** *m i f*
sindicó -ca *m i f*
- 249 sobirania** *f*
soberanía *f*
- 250 sotsgovernació** *f*
subgobernación *f*
- 251 subinfeudació** *f*
subenfeudación *f*;
subinfeudación *f*
- 252 sunna** *f*
sunna *f*

T

- 253 talaier** *m*
vegeu guaita
- 254 taula de canvis** *f*
taula de canvis *f*
- 255 terç delme** *m*
tercio diezmo *m*

- 256 Torà** *f*
Torá *f*
- 257 tractador -a** *m i f*
tratador -ra *m i f*

- 258 tractat** *m*
tratado *m*

- 259 treva** *f*
tregua *f*

U

- 260 usatge** *m*
usaje *m*

V

- 261 vassall -a** *m i f*
vasallo -lla *m i f*
- 262 vassallatge** *m*
vasallaje *m*
- sin. compl. vassallia*
- 263 vassallia** *f*
vegeu vassallatge
- 264 veguer -a** *m i f*
veguer-ra *m i f*
- 265 vegueria** *f*
veguería *f*
- 266 vescomtat** *m*
vizcondado *m*
- 267 vila** *f*
villa *f*
- 268 vila franca** *f*
villa franca *f*

269 vincle *m*

vínculo *m*; mayorazgo *m*

270 virrei virreina *m i f*

virrey virreina *m i f*

271 visigot -oda *m i f*

visigodo -da *m i f*

272 visigot -oda *adj*

vegeu visigòtic -a

273 visigòtic -a *adj*

visigòtico -ca *adj*

sin. compl. visigot -oda

X

274 xara *f*

xara *f*

V O C A B U L A R I D ' H I S T Ò R I A D E L D R E T

Índex castellà

- abogado de secano, 2
acte de cort, 1
afermamosos, 3
agravio, 148
ajuar, 4
alamín, 5, 197
alfarda, 8
alfarrazador -ra, 9
alfarrazar, 10
algarabía, 13
alhóndiga, 11
aljama, 14, 49
almojarifazgo, 18
almojarife, 17
almotacén, 197
almudí, 16
almudín, 16
alodiales, 19
alodio, 20
alquería, 21
amortización, 22
amortizar, 23
año de luto, 25
Antiguo Régimen, 24
aparcerero -ra, 208
arbitrio, 26
asonada, 29
astillero, 116
atalaya, 149
austracista, 27, 28
baile, 31, 33
bailía, 32, 34
bailiazgo, 32, 34
bando, 105
barcaje, 30
bien comunal, 35
bien de mano muerta, 36
bien de propios, 37
bien propio, 37
botifler -a, 39
brazo, 40
breviario, 41
bula, 44, 45
burgo, 42
burgués -sa, 43
cabalgada, 62
cabalgata, 63
caballero, 64
cacique, 47
cap de guaita, 50
capitación, 46
capítol de cort, 51
carlista, 52, 53
carolingio -gia, 56, 57
carta de
 poblamiento, 58, 59, 60, 61
carta puebla, 58, 59, 60, 61
catastro, 48
caución judicial, 128
censo consignativo, 65
censo enfiteútico, 66
censo reservativo, 67
ciencia del derecho, 68, 69
ciencia jurídica, 68, 69
ciudadano -na, 71
clerecía, 74, 76
clero, 74, 76
código, 78
cofradía, 84
colono -na, 79
compilación, 82
condado, 83
conmemoración, 81
conquista, 86
conquistar, 85
consejero -ra, 90
consejo, 89
conseller -a en cap, 91
consuetudinario -ria, 96
cónsul, 92
cónsul de mar, 94
consulado de mar, 95
contrafuero, 97
Corán, 7
corregidor, 98
corregimiento, 99

corte, 100
 costumbre, 102
Costums de Mar, 103
creix, 104, 123
 crónica, 106
 curia, 107
 curia regia, 108
 demanda, 73
 derecho, 138
 desamortización, 111
 desamortizar, 112
 diezmo, 109
 doctrina, 113
 dominio, 114
 dote, 115
 enfeudación, 157
 enfeudar, 158
 enfiteusis, 118
 enjuiciamiento, 120
 equivalente, 121
 esclavo -va, 122
escreix, 104, 123
 exención, 125
 fadiga, 126
 feudalismo, 131
 feudo, 130
 fianza judicial, 128
 fideicomiso, 132
 fogaje, 133
 franco -ca, 135
 franquicia, 136
 fuero, 138
 gabela, 139
 garantía judicial, 128
 Generalidad, 140
 generalidades, 141
 Generalitat, 140
 germanías, 142
 glosa, 143
 glosador -ra, 144
 gobernador -ra, 146
 godo -da, 145
 gremio, 147
 herbaje, 150
 heredero -ra único -ca, 222
 hidalgo, 72
 hombre bueno, 151
 homenaje, 153
 honrado -da, 154
 hueste, 155
 Ilustración, 156
 infeudación, 157
 infeudar, 158
 inquisición, 159
 insaculación, 160
 intendente, 161
 investidura, 162
 judería, 49
 judío -a, 164
 junta de electos, 165
 jurado, 167
jurat en cap, 168
 jurisdicción, 169
 jurisprudencia, 68, 69, 170
 justicia, 101, 172
 laudemio, 134, 181
 legítimo -ma, 173
 lezda, 176
 liberal, 174
 liberalismo, 175
 liberto -ta, 178
 libre albedrío, 179
 lóndiga, 11
 lugarteniente, 180, 214
 luismo, 134, 181
 maestro racional, 187
 mandamiento, 183
 maravedí, 192
 maridaje, 184
maulet, 185
 mayorazgo, 269
 mediero -ra, 190
 medieval, 186
 mesnada, 182
 micer, 189
 miguelete, 188
 monedaje, 191
 montazgo, 199
 morisco -ca, 194
 mozárabe, 195

mudéjar, 198
nobleza, 201
notable, 72
orden, 202, 206
ordenamiento, 203
ordenanzas, 205
padrón, 207
parcionero -ra, 209
paria, 210
peaje, 211
pecho, 212
pedido, 80
pontaje, 213
pontazgo, 213
portazgo, 215
pregón, 105
prelación, 216
prerrogativa, 217
primeras cepas, 227
principal, 72
privilegio, 219
prohombre, 220
quema, 223
questia, 225
quita, 226
rabasaire, 228
real, 237
real de vellón, 229
realengo, 238
reclamación, 73
reconquista, 231
recopilación, 82
rediezmo, 234
regente, 235
regidor -ra, 236
repartimiento, 239
reparto, 239
reoblación, 241
requerimiento, 242
sarraceno -na, 243
señorío, 244
sentido común, 200
servitud, 247
siervo -va, 246
síndico -ca, 248
soberanía, 249
subenfeudación, 251
subgobernación, 250
subinfeudación, 251
sunna, 252
taula de canvis, 254
tercio diezmo, 255
Torá, 256
tratado, 258
tratador -ra, 257
tregua, 259
usaje, 260
valido, 218
vasallaje, 262
vasallo -lla, 261
veguer-ra, 264
veguería, 265
vigía, 149
villa, 267
villa franca, 268
vínculo, 269
virreina, 270
virrey, 270
visigodo -da, 271
visigótico -ca, 273
vizcondado, 266
xara, 274